

■ باشگاه پرسپولیس و 10 باشگاه دیگر لیگ برتری، در اولین جلسه فرهنگی فوتبال که در سازمان لیگ برگزار شد، غایب بودند!

«مشکلات فرهنگی فوتبال» تبدیل به جمله کلیدی و تکراری در ورزش ما شده است. بارها در همین فصل، کمیته انضباطی فدراسیون، باشگاه های لیگ برتری را به دلیل فحاشی و رفتارهای خارج از عرف تماشاگران، میلیون ها تومان جریمه کرده است. حتی برخی رسانه ها به کنایه از کمیته انضباطی به عنوان سازمان اقتصادی جدید فوتبال یاد می کنند! با این حال، هیچکس در این وانفسا و اوضاع آشفته، به دنبال راهکاری کارآمد برای بهتر شدن فضای فرهنگی فوتبال نیست.

جالب است که خود باشگاه ها که مستقیم با هواداران در ارتباط هستند و متولی امر، دچار نوعی کرختی و بی حسی شده اند. روز گذشته سازمان لیگ فوتبال ایران اولین جلسه معاونان فرهنگی باشگاه ها را برگزار کرد. دستور جلسه، بررسی عملکرد باشگاه ها در شش هفته ابتدایی لیگ برتر در زمینه فرهنگی و بررسی آئین نامه کانون هواداران بود؛ اما جالب است که فقط 5 باشگاه در این نشست حاضر شدند. استقلال، سپاهان اصفهان، فولاد خوزستان، صنعت نفت آبادان و سایپا تنها حاضران این جلسه بودند.

غیبت معاونان باشگاه های پرسپولیس، تراکتور تبریز، ماشین سازی، نساجی مازندران، ذوب آهن اصفهان، گل گهرسیرجان، شاهین شهرداری بوشهر، شهر خودرو، نفت مسجدسلیمان و پارس جنوبی را فقط می توان بی تفاوتی فرهنگی تلقی کرد. چه دلیلی دارد که بیش از نیمی از باشگاه های لیگ برتر حاضر نشوند حتی در نشستی حاضر باشند که به طور مستقیم مربوط به مهمترین دغدغه ها و اولویت های فرهنگی این حوزه است؟

پاسخ این سوال خیلی سخت نیست. مدیران باشگاه ها، برخلاف واژه فرهنگی که پدک می کشند، کمترین توجه را به مسایل فرهنگی و هوادارانیشان دارند. مسایل فرهنگی و مسئولیت های اجتماعی در فوتبال ایران نباید فقط در بزرگداشت ها و گرامیداشت های نمادین خلاصه شود. توجه به مسایل رفاهی تماشاگران در ورزشگاه ها هم می تواند در این مقوله قرار بگیرد. اینکه وقتی هواداری با تحمل شرایط سخت ساعت ها در ورزشگاه منتظر شروع بازی است، قطعاً آستانه تحملش پایین می آید و با یک اشتباه داور روی سکو منفجر می شود. باشگاه ها در بخش رفاهی یا تردد آسانتر هوادارانیشان چه کرده اند؟ این موضوعات می توانست محور این جلسه باشد که دچار چنین سرنوشتی شد.

کاش معاونان فرهنگی باشگاه ها حداقل به صورت نمایشی هم که شده، در این جلسه حاضر می شدند و دل اهالی فوتبال خوش می شد که مدیران عامل و اعضای هیات مدیره به صورت ظاهری هم که شده، به واژه فرهنگی که در کنار نام باشگاه هاییشان حک شده، احترام می گذارند. در حال حاضر این واژه فرهنگی بیشتر شبیه یک دکور در کنار نام باشگاه های ما قرار گرفته و کارآیی دیگری ندارد.

انحلال کانون های هواداری در انتهای فصل گذشته و ممنوع الورد شدن برخی لیدرها به ورزشگاه ها نیز نتوانسته شرایط فرهنگی ورزشگاه ها را بهبود بخشد و همچنان شاهد الفاظ رکیک و ناسزاهای مختلف هستیم. قرار بود باشگاه ها با فعال کردن معاونان فرهنگی، کانون های هواداری را زیر نظر این بخش قرار دهند؛ اما شاهدیم که میدان فوتبال از نظر فرهنگی رها شده است. مدیران باشگاه های بزرگ و پرهوادار انگار تبدیل به لیدرهای کت و شلوار پوش و شیک شده اند که مدام در حال مصاحبه و کری خوانی برای هواداران تیم های رقیب هستند! سرانجام چنین رفتارهای مدیریتی، غیبت معاونان فرهنگی می شود تا همه به این نتیجه برسیم که فرهنگ تبدیل به یک شعار و تشریفات شده است.

نکته قابل تامل این است که باشگاه هایی هم که نمایندگان و معاونان فرهنگی شان در جلسه شرکت کرده بودند، از کمبود بودجه و بی توجهی بازیکنان و سرمربیان به این موضوع گلایه داشتند! این نشست ترسیمی دقیق از چرایی بحران فرهنگی و رفتاری در فوتبال کشور است.